

HUIPPU

Komisario
Laurenti
tutkii

**KULLEKIN SUO
KUOLEMANSA**

VEIT HEINICHEN

KULLEKIN SUO KUOLEMANSÄ

VEIT HEINICHEN

Kullekin suo kuolemansa

Proteo Laurenti I

SUOMENTANUT ANNE KILPI

KUSTANTAMO HUIPPU | YLÖJÄRVI

Kirjan nimen suomennos Anna-Maija Raittila

(Rainer Maria Rilken runosta *O Herr, gib jedem seinen eigenen Tod*, 1903)

Saksankielinen alkuteos *Gib jedem seinen eigenen Tod*
ilmestyi Itävallassa 2001.

Copyright © Paul Zsolnay Verlag Wien 2001

Suomenkielinen laitos © Kustantamo Huippu 2018

Taitto ja paino: PunaMusta Oy, Tampere

ISBN 978-952-69098-0-6 (nid.)

ISBN 978-952-69098-1-3 (EPUB)

”Tietysti, minäkin tiesin, että olin
samaan aikaan halunnut tappaa hänet.
Mutta se ei ollut tärkeää, sillä asioita,
joista kukaan ei tiedä ja joista ei jää jälkiä,
ei ole olemassa.”

Italo Svevo, ”Zeno Cosini”

Trieste, 12. syyskuuta 1977

Sinä päivänä Elisa de Kopfersberg ei olisi halunnut lähteä mukaan. Pelkkä ajatus siitä, että hän joutuisi viettämään miehensä kanssa hetkenkin moottoriveneellä, tuntui todella vastenmieliseltä. Hän istuisi varjossa ja yrittäisi keskittyä kirjaansa samalla kun hänen miehensä huulet yhteen puristettuina ja katse tiukasti syrjäiseen ankkuripaikkaan suunnattuna ohjaisi venettä jyrkkäpiirteisen rannikon edustalla. Elisa tiesi, että jossakin vaiheessa mies rikkoi hiljaisuuden ja alkaisi soimata häntä, ensin hiljaa ja sitten yhä kovemmalla äänellä.

Sunnuntaisin Elisa tapasi mieluiten ystäviään Lanternassa, Adrianmeren rannalla sijaitsevassa Triesten vanhimmassa uimalassa, joka oli rakennettu Maria Teresian aikana ja joka yhä vaali perinnettä erillisistä miesten ja naisten osastoista. Pienen poikansa, joka ei vielä ollut täyttänyt kuutta vuotta, Elisa sai ottaa mukaan naisten puolelle. Lanternassa hän tunsi olonsa turvalliseksi ja koki tulevansa ymmärretyksi. Totta kai Elisa aavisti, että hänen miehellään oli suhde, vaikka tämä yritti sitä peitellä. Mies oli talousvaikeuksissa ja toivoi, että Elisa maksaisi hänen velkansa toisenkin kerran. Mutta tällä kertaa Elisa pysyi järkkymättömänä. Tällä kertaa ei ollut mitään syytä antaa tukea. Kun Elisa oli suoraan maininnut syrjähyppystä, oli mies kiistänyt kaiken. ”Ja jos niin olisikin”, hän oli pauhannut, ”ei sinun kannattaisi ihmetellä sitä yhtään. Et halua auttaa minua etkä ole paskan vertaa kiinnostunut minun ongelmistani.” Kerran mies oli lyönyt Elisaa ja seuraavaksi yrittänyt lähestymistä kukkien ja timanttisormuksen kera hellyydenosoituksia ladellen, mutta Elisän mielestä se oli ollut iljettävää ja hän oli sulkeutunut huoneeseensa yhdessä itkevän lapsen kanssa.

Nyt Elisa oli jälleen kuitenkin pehminnyt. Heidän poikansa Spartacon hän oli lähettänyt ystävien kanssa Lanternaan, koska mies halusi niin. Heidän pitäisi kuulemma olla yksin ja puhua viimeinkin asiat selviksi.

Punaiset valoraketit jättivät sinisenharmaalla taivaalla jälkeensä savuvanat. Hännät, jotka muistuttivat lentokoneen tiivistymisjuo-

vaa, jäivät näkyviin pitkäksi aikaa. Triestenlahden jyrkälle rannikolle kuumuutta paenneet uimarit ja auringonottajat säikähtivät rannikkovartioston veneiden ääniä. Heidän autonsa reunustivat kolmenkymmenen kilometrin mittaista tietä, joka vei Duinoon ohi Miramaren ja Barcolan ja jatkoι mutkitteluaan Santa Crocen ja Aurisinan kalkkikivikallioiden välissä.

Oli myöhäiskesän päivä ja varjossa lämmintä yli kolmekymmentäviisi astetta, tuuli puhalsi pehmeästi ja meri liplatti kevyillä laineilla. Näkyvyys oli selkeä, tuuli oli jo useita päiviä sitten karkottanut kaikki pilvet taivaalta, ja Piranin tuomiokirkko näytti kuin leijuvan hohtavalla valokaistaleella meren yllä Istrian niemimaan edustalla. Lännessä Gradon laguunin pienet saaret ratsastivat auringossa sädehtivillä vesikerroksilla. Sanomalehdissä puhuttiin ennätyskesästä.

Aika tuntui pysähtyneen, kunnes yhtäkkiä uimalan kaiuttimet alkoivat rätistä ja vääristynyt ääni kehotti uimareita poistumaan vedestä mahdollisimman nopeasti. Mustat liput ilmoittivat vaarasta. Haihälytys.

Koko kesä oli ollut rauhallinen eikä seudun oma sanomalehti Piccolo ollut kuukausiin raportoinut haista, toisin kuin edellisvuonna. Ne harhautuivat tähän vuodenaikaan vain harvoin lämpimälle lahdelle ja etsivät sen sijaan viileämpiä vesiä.

Piccololle hait olivat kesäkuukausina toivottuja vieraita. Juttuja kirjoitettiin haista, jotka saattoivat yhtä hyvin olla tonnikaloja tai delfinejä ja joita oli nähty ennen kaikkea yli neljäkymmentä mailia etelämpänä, Istrian niemimaan edustalla Kvarnerinlahdella tai Kroatian rannikolla Rijekassa, Opatijassa ja Pulassa, missä merivesi oli syvempää ja viileämpää. Ennen kuin ennätti pohjoiseen hai osui todennäköisemmin troolareiden nuottaan, jossa se kohtasi tuskaisen kuoleman tai tuli varusteidensa ja pyydystensä tuhoutumisesta kiihtyneiden kalastajien tappamaksi. Jos pohjoisen Adrianmeren rauhaa todella vavisutti oikea hai, silloin alkoi tapahtua. Rannikkovartioston alukset lähtivät merelle ja miehistö seisoi veneen keulassa tarkkaillen, näkyikö vedenpinnalla epäilyttäviä selkäreiviä. Useimmiten Piccolon täytyi kuitenkin turvautua arkistokuviin, sillä jahti tuotti tulosta vain harvoin. Triestessä haidkalaja ei tavattu käytännössä lainkaan.

Myös sinä sunnuntaina vuoden 1977 syyskuussa lähtivät rannikkovartioston alukset liikkeelle. Eivät tosin saalistamaan, vaan tehtävänä oli varoittaa nopeasti rannikon uimareita. Kaupungin merikylpylöissä asia hoitui helpommin: puhelinsoitto kylpylänpitäjälle riitti.

Hankalin kohde oli länsirannikko, missä triesteläiset olivat laskeutuneet Costa dei Barbarin jyrkkien ja niukkakasvustoisten kalkkikivikallioiden juureen nauttimaan iltapäivästä kaukana hälinästä. Vielä viisikymmentäluvulla, ennen teollisen kalanpyynnin alkua, tänne tultiin pienistä satamista vaatimattomilla veneillä pyydystämään parvissa liikkuvia tonnikaloja. Mustiin pukeutuneet kalastajien vaimot kantoivat saaliin koreissa päänsä päällä korkealla merenpinnan yläpuolella sijaitseviin Karstin alueen kalastajakyliin. Reilun kahdensadan metrin nousu jyrkkiä, pengerrettyjen viinitarhojen välissä kiemurtelevia polkuja pitkin kesti yli puoli tuntia. Sittenmin kalastajat olivat väistyneet huviveneilijöiden tieltä ja uimarit olivat vallanneet kalastajamajat.

Vaikeinta oli varoittaa purje- ja moottoriveneilijöitä, jotka tapasivat ankkuroida purtensa lahden tähän osaan ja nautiskelivat ajan kulusta aurinkovarjojen alla veneiden keinahdellessa kevyesti laineilla. Vaikka kohtaaminen hain kanssa oli erittäin epätodennäköinen, oli rannikkovartioston suunnattava Costa dei Barbarille varoittamaan uimareita ja auringonottajia. Tällä välin olivat kaupungin uimaloissa ja Grignanossa kaikki jo poistuneet vedestä. Vanhan Ausonia-kylpylän uimatikkaat oli jo aikaa sitten nostettu ylös, ja väki tähyili jännittyneenä ja levottomana merelle, josko siellä kuitenkin saattaisi nähdä selkävän halkovan aaltoja tai pinnan alla sunnuntai-iltapäivän rauhaa järkyttäneen pedon varjon. Uimalavieraat olisivat halunneet kiihtymykselleen edes pienen hyvityksen, mutta sitä palvelusta hai ei heille suonut. Lopulta uimarannat, rantakadut ja aallonmurtajat hiljalleen tyhjenivät. Seitsemän aikaan illalla rohkeat, huolettomat, malttamattomat ja harvalukuiset turistit uskaltautuivat jälleen veteen ottaakseen vielä viimeisen virkistävän kylvyn ennen kuin auringon tulenpunainen pallo laskeutui Gradon laguuniin. Kauas ei tosin uinut enää kukaan.

”Tergeste 6” risteili lahden itäpuolella noin neljännesmeri-

mailin päässä kaupungista. Hai oli nähty täällä kolme kertaa lyhyen ajan sisällä. Alus oli rannikkovartioston uusin, Akhir 21 Sport, jossa oli kaksi MAN-turbiinia ja yhteensä yli tuhatkaksisataa hevosvoimaa. Aluksen molemmissa kyljissä luki suurin viininpunaisin kirjaimin ”Guardia Costiera”, ja tekstiä korosti leveä viininpunainen raita, joka aluksen keulassa viistosti vesiviivaa kohti laskeutuvana näkyi kauas. Kannella seisoivat kolme miestä. Kahdella oli kädessään harppuuna ja kolmannella kivääri.

Kun veneen perä yhtäkkiä upposi syvälle veteen, keula nousi, äänimaailma rantatörmälle saakka täyttyi koneiden kiihtyvistä pauhusta ja potkurit työnsivät vedenpinnalle valtaisan kuo-hun valkoista vaahtoa, jäivät varusteensa jo pakanneet ja kotia kohti suunnanneet uimarit vielä aallonmurtajalle seisomaan. He laskivat kassinsa maahan ja nostivat toisen käden silmilleen suojatakseen niitä jo matalalla loimottavalta auringolta, jonka säteet taittuivat kauas vedenpinnasta. Vene kiihdytti valtavalla voimalla ja sen keula kohosi aina vain korkeammalle. Kaikki kolme miestä pitivät toisella kädellä tiukasti kiinni reelingistä ja toisella yhdistivät köyden karabiinihakasella ylävartalon ympäri ristikkään kulkevaan turvavyöhön kiinnittääkseen itsensä alukseen, jotteivät veneen runkoon iskeytyvät aallot heittäisi heitä laidan yli.

Grignanon suunnasta näkyviin ilmestyi ”Tergeste 11”, joka keula-aallon noustessa korkealle kynti vettä. Vene oli Hatteras, viidentoista metrin pituista ja nopeampaa siskoaan vanhempi ja selvästi pienempi alus, joka oli peräisin erään salakuljetustapauksen yhteydessä tehdystä takavarikosta. ”Tergeste 11” oli kuitenkin ketterä. Iltavalaistuksessa sen kannella saattoi erottaa kahden miehen siluetit. Näytti siltä kuin molemmat alukset olisivat olleet matkalla kohti samaa, kauempaa lahden keskiosassa sijaitsevaa pistettä, joka aallonmurtajalta käsin katsottuna näytti olevan kärkenä kolmiolle, jonka kyljet alukset vaahtovanoina piirsivät. Miehet seisoivat kääntyneinä kohti kolmion keskustaa ja pitelivät aseitaan valmiudessa. Alukset näkyivät nyt enää pisteinä, ja koneidenkin meteli vaimeni hiljalleen. Veneet olivat päässeet kauas kaupungista ja purjehdusvalot syttyivät. Auringosta jo kolme neljäsosaa oli laskeutunut mereen, ja pitkät varjot putosivat jyhkeinä lahden ylle. Viimeisimmätkin uteliaat olivat lähteneet kotimatkal-

le ja liittyneet ajoneuvojen pitkään jonoon, joka suuntasi takaisin kaupunkiin. Rantatörmä oli nyt yksin onkijoiden.

Seuraavana päivänä Piccolossa lukisi, mitä oli tapahtunut. Artikkelin oli paikallisosion pääuutinen ja otsikoitu paksuin kirjaimin: ”Haihälytys. Kesä loppuu paniikkiin – lahdella käytössä kaksi rannikkovartioston yksikköä.”

Wienin kansainvälinen lentokenttä, 12. heinäkuuta 1999

Otto Wolferer siirsi kahdella sormella sivuun takkinsa vasenta hihaa ja katsoi jälleen Cartierinsa numerotaulua. Hänen vieraan-
sa pitäisi saapua minä hetkenä hyvänsä. Swissairin Airbus 320:n
lento SR 10 Zürichistä oli laskeutunut täsmällisesti, sen hän oli
varmistanut astellessaan hieman ennen kello 17:ää lentoasema-
rakennukseen saapuvien lentojen tasanteelle sen jälkeen kun oli
pysäköinyt viranomaistunnuksella varustetun autonsa varatulle
paikalle parkkihalliin.

Wolferer oli alle viisikymppinen, keskimittainen mies. Hä-
nellä oli yllään harmaat, hienosta kammattusta villasta valmistetut
housut, laivastonsininen kaksirivinen takki, jossa oli kullanväriset
napit, valkoinen kauluspaita, sini-puna-kultaraitainen solmio sekä
kiiltävät ruskeat puolikengät. Iho oli kevyesti ruskettunut. Kehyk-
settömissä silmälaseissa oli kullanväriset sangat ja lyhyeksi leikattu
tukka oli tummanvaalea ja ohimoilta aavistuksen harmaantunut.
Vasemmassa kädessä oli sinettisormus. Wolfererista näki, että hän
oli hyvin toimeentuleva. Kansainvälisten lentokenttien mies.

Hän odotti sovitusti ravintola Schanigartenissa, pöydässä,
joka oli hieman syrjässä muista asiakkaista. Edessään hänellä oli
avattu sanomalehti, jota hän välinpitämättömästi selaili, ja lehden
vieressä puna-valkoruudullisella pöytäliinalla seisoi olutlasi. Tuo-
lilla hänen vierellään oli tummanruskea nahkainen salkku, jossa
oli numerolukko. Wolferer nosti vähän väliä katseensa ja etsi saa-
puvien matkustajien joukosta hakijaa.

Kauppaa, jonka hän oli tullut tänne vahvistamaan, ei voi-
nut hoitaa Kärntner Ringillä sijaitsevassa toimistossa. Jotkin asiat
edellyttivät varovaisuutta. Entisenä sosiaalidemokraattipoliitik-
kona ja valtiosihteerinä hän ei halunnut sopia tapaamista kau-
pungille. Liian monet olisivat tunnistanee hänet, ja sitä paitsi
hänen liikekumppaninsa piti jatkaa matkaa. He olivat toimineet
näin usein ennenkin. Tämä oli varmin tapa. Yksityiskohdiltaan jo
sovittu kauppa sinetöitiin kädenpuristuksella ja tarvittavat asia-
paperit luovutettiin vaihtamalla keskenään salkkuja, jotka olivat
numerolukon koodia myöten täysin identtiset. Ainoastaan todella

herkeämätön tarkkailija olisi voinut huomata salkkujen vaihtavan omistajaa. Tämän jälkeen keskusteltiin seuraavasta projektista ja sovittiin jatkotoimista. Viimeistään tunnin kuluttua molemmat olisivat taas jo matkalla – hän, Wolferer, autolla kohti Wienin keskustaa, missä hän vasta asunnollaan avaisi salkun, ja hänen liikekumppaninsa siirtyisi rullaportaita pitkin lähtötasanteelle ja katoaisi portin taakse.

”Anteeksi että jouduitte odottamaan, mutta passintarkastuksessa oli ruuhkaa.” Wolferer tunnisti voimakkaan äänen, joka puhui eteläeurooppalaisella aksentilla. Hänen oli käännyttävä. Mustaan pukuun, tummansiniseen kauluspaitaan ja siniharmaaseen solmioon sonnustautunut mies oli mitä ilmeisimmin tullut toisesta suunnasta. Hän ojensi Wolfererille kätensä, asetti salkunsa pöydän alle ja istuutui Wolfereria vastapäätä.

”Toivottavasti lentonne meni hyvin, herra Drakič”, vastasi Wolferer. ”Mitä haluatte juoda?”

”Oluen”, vastasi Drakič ja osoitti kädellään pöydällä olevaa lasia. Wolferer kutsui tarjoilijan ja teki tilauksen.

”Meidän pitäisi puhua kiintöistä”, aloitti Drakič sen enempää pohjustamatta. ”Toistaiseksi olette luvannut meille kuusikymmentäviisi prosenttia. Me haluamme loputkin.”

Wolferer ryypisti otsaansa. ”Se tuskin onnistuu”, hän sanoi, ”direktiivit eivät salli kahta kolmasosaa enempää.” Hän pyöritteli olutlasin vartta peukalon ja keskisormen välissä ja väisti Drakičin katsetta.

”Unohtakaa direktiivit”, Drakič heilautti väheksyvästi kätään. ”Maanjäristyksen vuoksi suurin osa Turkin-viennistä jää pois, laivalaiturit ovat lähes tyhjiään ja kaikki, mikä tällä hetkellä tulee, toimitetaan välittömästi eteenpäin. Teiltä odotetaan nyt nopeita toimia. Sellaista arvostetaan enemmän kuin direktiivien tunnontarkkaa noudattamista. Jopa lehdistö tulee ylistämään teitä.”

”Sitä varten minun on laajennettava piiriä. Kyllähän te sen tiedätte!” Wolferer oli oikeastaan jo vakuuttunut. He tinkivät enää hinnasta.

”Yli viiden prosentin en voi mennä!” Drakičin jäätävä katse osui suoraan hänen silmiinsä.

”Kahdeksan!” sanoi Wolferer ja vastasi katseeseen.

”Ei tule kuuloonkaan! Marginaalit ovat niukat. Perustyön olette jo tehnyt ja kaikki muu on teille vain voittoa. Viisi prosenttia, ei enempää. Sekin on jo paljon. Te tiedätte sen.”

”Kahdeksan”, Wolferer toisti.

”Neuvoisin teitä pikemminkin hyödyntämään julkisuutta. Äänestytäkää itsenne komissioon. Tällä kertaa onnistutte. Saatte silloin vielä enemmän.” Drakičin ilme ei värähtänytkään. Hän katsoi rannekelloaan ilmaistakseen kiirettään. ”Tulkaa ensi viikolla Triesteen. Pidämme pienet juhlat valitulle joukolle ja mukana on viehättävää seuraa. Salkussa on lippu Münchenin kautta. Saatte miettimisaikaa siihen saakka. Mutta hyödyntäkää tilaisuus!” Se kuulosti käskyltä.

Wolferer epäröi. Hän tunsi jo puoliksi hävinneensä tai suostuneensa. Viisi prosenttia oli hemmetin paljon rahaa.

”Viisi prosenttia ei riitä”, Wolferer toisti, ”ravintoketju on pitkä.”

”Ketä vielä tarvitsette, paitsi Leishiä ja Ferenciä?” Drakič pysyi tinkimättömänä. Hän oli tehnyt kauppaa jo kauan eikä Wolferer ollut hänen ainoa asiakkaansa. Jack Leish ja Karla Ferenci olivat Wolfererin sijaisia EAU:ssa ja säädösten mukaan jommankumman heistä oli allekirjoitettava sopimus myös.

”Neuvon teitä käyttämään tilaisuuden poliittisesti hyödyksenne. Ja lehdistön avulla! Puhukaa nopeista toimituksista ja käytäkää Barin kautta surkeasti hoidettua Kosovon-apua negatiivisena esimerkkinä, niin saatte välittömästi sympatiat puolellemme. Neljäkymmentäviisituhatta uhria on paljon! Ja päivittäin odotetaan uusia maanjäristyksiä.”

”Mietin asiaa”, vastasi Wolferer. ”Saatatte olla oikeassa.”

Drakič katsoi jälleen kelloaan ja alkoi tehdä lähtöä. Hän otti tuolilta Wolfererin salkun, jossa oli paperit jo sovituista kahdesta kolmanneksesta, nousi ylös ja ojensi Wolfererille kätensä.

”Tapaamme siis ensi viikolla”, Drakič hyvästeli, ”viihdytte varmasti.” Olemme valinneet teille todella viehättävät seuralaiset. Ehkäpä keksin vielä jonkin erikoislahjan, jottei teidän tarvitse olla niin murheellinen. Näkemiin.”

”Olen yhteydessä”, vastasi Wolferer, ”kerron Kopfersbergille Wienissä.”

”Ilmoittakaa tällä kertaa meille, Spartaco on lomalla!” Drakič kääntyi ja lähti.

”Hyvää matkaa!”

Wolferer jäi istumaan ja kutsui tarjoilijan. Hän maksoi molemmat oluet, kumartui ottamaan Drakičin salkun pöydän alta ja lähti ravintolasta. Hän näki Drakičin lähtötasanteelle kulkevien rullaportaiden päässä. Wolferer mietti, minne Drakič mahtoi olla matkalla. Hän katsoi taulusta lähteviä lentoja, mutta vaihtoehtoja oli liian monta. Wienin lentokentästä oli tullut itään suuntaavan liikenteen merkittävä solmukohta.

Wolferer haki autonsa parkkihallista ja ajoi kotiin. Hänellä oli kiire. Hän halusi asunnollaan tarkistaa salkun sisällön ja laskea pari setelitukkuu, jotka hänen seuraavana päivänä piti luovuttaa kahdelle viranomaiskollegalleen. Nämä tiesivät tapaamisesta ja odottivat jo rahojaan.

Viktor Drakič otti Lauda Airin lennon kello 20.05 Veronasta Triesteen. Keskiyöllä hän matkustaisi junalla Veronasta Triesteen. Heti keskiviikkoamuna hänen pitäisi neuvotella laivanvarustajien ja tavarantoimittajien kanssa Euroopan unionin Turkin maanjäristyksen uhreille osoittamien avustuskuljetusten rahtimäärien suurentamisesta. Drakič oli varma, että koko kiintiö hoidettaisiin Triesten kautta. Poliittiset olosuhteet olivat otolliset Barissa tapahtuneen Kosovon-avustusten kaaoksen jälkeen, ja Wolfererin hän saisi hallintaansa viimeistään tulevan viikon juhlissa.

Trieste, 17. heinäkuuta 1999

”Meidän on pakko muuttaa!” Lauran kyynärpää osui häntä kipakasti kylkiluiden väliin. Proteo voihkaisi ja kääntyi kohti Lauraa. Hänkään ei ollut saanut nukuttua, vaan oli välillä ainoastaan torakhtanut hetkeksi ja herännyt sitten jälleen uudelleen. Meteli oli infernaalinen.

”Muttei kai tänä yönä, hemmetti soikoon!” Hän tunnusteli vasemmalla kädellään kohtaa, johon Lauran isku oli osunut, ja katsoi tätä kauhistuneena. Hämärässä hän näki ensin Lauran tummat pupillit, sitten silmien alla tummat pussit, jotka olivat seurausta useista lähes unettomista öistä. Laura oli oikeassa. Ääni, joka lähti katutasossa sijaitsevaan ravintolaan raikasta ilmaa puhaltavista sisäpihan tuulettimista, oli kesäaikaan sietämätön.

Laurentit ja ennen kaikkea perheen miespuolinen pää, Proteo Laurenti, olivat olleet jatkuvassa riidassa signora Rosettin – seitsemänkymmentäkuusivuotias leski – ja signora De Renzon – kahdeksankymmentäkaksivuotias ja niin ikään leski – kanssa siitä lähtien, kun nämä vastoin kaikkia viisikerroksisessa talossa vuosisadan vaihteesta lähtien asuneiden asunnonomistajien aiempia sopimuksia olivat äänestäneet ravintoloitsijan puolesta. Silkausta rahanahneudesta, päätteli Proteo Laurenti. Cossutta oli saanut tarvittavan enemmistön ainoastaan näiden kahden naisen avulla, sillä Laurenti oli vakuuttunut siitä, että muut eivät varmasti olleet muuttaneet mielipidettään.

Työt rakennuksen kapealla sisäpihalla olivat alkaneet jo pian sen surullisen yhtiökokouksen jälkeen, jossa osakkeenomistajien hämmästys ja tyytymättömyys olivat purkautuneet. Pihalle oli asennettu kaksi jättimäistä tuuletinta, joiden yöllä aikaansaama meteli vastasi pölynimuripataljoonaa. Vielä pahemmaksi tilanne oli muuttunut, kun Cossutta oli avannut trattorian oheen myös baarin, joka oli avoinna pikkutunneille saakka. Miten ikinä hän olikaan saanut luvat, ei asialle voinut enää mitään.

Proteo Laurenti oli varma siitä, että nuo kaksi vanhaa harakkaa – kuten hän Rosettin ja De Renzon leskirouvia nimitti – eivät olleet korkeasta elintasostaan huolimatta kyenneet kieltäytymään palkkiosta, jolla heidän päänsä epäilemättä oli käännetty.

Niin suurena yllätyksenä mielipiteen muuttuminen kaikille tuli. Vielä edellisenä päivänä naiset olivat suu vaahdossa puhuneet Cossuttia ja ”nykyajan nuorison moraalitonta elämää” vastaan.

Proteo Laurenti ojentautui ja yritti tarttua vaimoan kädestä. Tämä ravisti itsensä kuitenkin irti.

”Katsotaan syksyllä jotakin”, Laurenti yritti tynnytellä Lauraa siinä toivossa, että asia unohtuisi, kun ikkunat voisi jälleen laittaa yöksi kiinni. Häntä inhotti ajatus lukemattomista asunto-näytöistä, välittäjänpalkkiosta ja yhdentoista prosentin verosta, notaarista lukemassa asiakirjoja monotonisella äänellä ja vaatimassa vielä rahaakin parista leimasta ja veromerkistä sekä kaikki muuttamisen vaiva. Eihän siitä ollut vasta kuin muutama vuosi, kun he olivat viimeksi käyneet ruljanssin läpi. Ja tämän asunnon he pystyisivät näissä olosuhteissa myymään tai vuokraamaan ainoastaan alihintaan.

”Olisi vain pitänyt myrkyttää ne vanhat harput. Tai auttaa heidät oikeaan aikaan rappuset alas...”

”Olisi olisi...” Laura ei enää halunnut ajatella, mitä olisi pitänyt tehdä. ”Menen huomenna aamulla Massottin luo”, hän tokaisi lyhyesti ja nousi selkä luotisuorana sängyn laidalle istumaan. Hänen pyjamatakkinsa napit olivat pitkälle auki, ja tummansininen silkki hyväili ruskettunutta ihoa. Lauran pitkät ja paksut hiukset olivat kesäisin melkein vaaleat, ainoastaan alimmat suortuvat säilyttivät tumman värinsä. Hän käänsi katseensa kohti Proteota päätään hieman kallistaen. Hiukset laskeutuivat oikealta olkapäältä pitkälle rinnan päälle. Proteo tunsi pehmeän värähdyksen palleassaan. Hän rakasti tuota näkyä mutta tiesi myös saavansa näpeilleen, jos antaisi käsiensä seurata katsetta.

”Massottille?” Proteo ei perustanut miehestä. Hän ei voinut sietää kiinteistönvälittäjää. Eikä hänen asennettaan muuttanut se, että Massotti oli Triestessä alansa arvostettu ja pääsi usein ensimmäisenä käsiksi todella upeisiin asuntoihin. ”Kiitos ja hyvästi, rakkaat rahani!”

”Kyllä, Massottille”, vastasi Laura päättäväisenä, ”tapasin eilen Caffé Piazzagrandessa hänen vaimonsa ja sain tietää, että kauniita asuntoja on tällä hetkellä poikkeuksellisen paljon saatavilla.”

Laura napsautti valot päälle aivan kuin olisi halunnut toteuttaa aikeensa jo nyt, kolmen ja neljän välillä aamuyöllä.

”Kesällä vanhuksat kuolevat ja perilliset kohtaavat onnen”, murahti Proteo. Hän oli väsynyt, ja ajankohta keskustelemiseen oli liian aikainen. Lisäksi hän oli tajunnut, että vastalauseiden esittäminen oli turhaa. Kun Laura oli jotakin päättänyt, hän vei si tahtonsa läpi. Heidän yhteiselonsa kaksikymmentä viimeisintä vuotta olivat juuri siitä syystä kuluneet ennen kaikkea Proteon ja Lauran ja heidän yhteisten lastensa hyvinvoinnin ehdoilla. Laura oli johtanut perhettä lempeän määrätietoisesti ja taitavasti, häneen saattoi luottaa. Proteo oli samaan aikaan tehnyt uraa poliisina. Kunnianhimosna ja monien koulutusten ansiosta hän oli edennyt pitkän tien vaatimattomasta konstaapelista komisarioksi — *Commissario IV qualifica* — ja toimi tällä hetkellä Triesten rikospoliisin päällikkönä, mikä oli tuonut mukanaan enemmän työtä kuin arvostusta. Laura oli vastannut lasten kasvatuksesta. Kaksi vanhinta, Livia ja Patrizia Isabella, olivat kaksikymmentäyksi ja yhdeksäntoista, ja Marco täyttäisi pian seitsemäntoista. Neljä vuotta sitten Laura oli aloittanut osakkaana huutokauppakamarissa, jossa hän vastasi taideosastosta. Yhdessä he jakoivat kiinnostuksen maalaustaiteeseen ja vanhoihin kirjoihin, ja heidän kotinsa seinä koristi jokunen taulu, joihin heidän varallisuutensa oli riittänyt. Vanhan työnsä Laura oli jättänyt, kun PR-tehtävät olivat alkaneet tuntua hänestä vastenmielisiltä. ”Liikaa teeskentelyä, liian vähän sisältöä.” Opettajanakaan hän ei enää halunnut työskennellä, sillä hän oli sitä mieltä, että oli omia lapsia vuosia kasvattaessaan käyttänyt elämässään aivan riittävästi aikaa muiden opettamiseen. Proteota unohtamatta.

Naisväen dominoimassa talossa ei Proteolla, kuten hän leikkimielisesti tapasi sanoa, ollut juuri sananvaltaa. Mutta hän oli onnellinen, rakasti vaimoaan ja lapsiaan ja tunsu päivittäin kiitollisuutta, sillä aikanaan hän ei olisi osannut kuvitellakaan saavansa elää tällaista elämää.

Ainoastaan ajatus muuttamisesta ei ollut hänen mieleensä. Proteo tarttui sängyn vierellä olevaan vesipulloon.

”Vähän Villa Adan yläpuolella on yksi talo... Massotti ylläti juuri sitä.” Laura piti lyhyen tauon kuin antaen mielikuviansa

lipua silmiensä editse. ”Ylhäältä on ihana näkymä kaupunkiin ja satamaan. Sieltä näkee koko Triesten, talossa on puutarha... ja rauhaa, ennen kaikkea rauhaa!”

”Välittäjä kun kehuja heittää, jotakin yrittää sillä peittää. Todennäköisesti remontointikulut, jotka ovat tuplasti kauppahinnan suuruiset”, vastasi Proteo ja kohotti kulmakarvojaan.

”Se täytyy selvittää. Tietysti siellä on kaikenlaista tehtävää. Mutta meidän pitäisi käydä edes katsomassa sitä ennen kuin...”

Puhelimen pirinä keskeytti Lauran haaveilun. Nyt oli hänen vuoronsa pyöritellä silmiään, vaikka tokihan hänelle oli tuttua, että kapine alkoi soida juuri silloin, kun hän oli uppoutunut unelmiinsa.

”Pronto!” Hänen miehensä oli jo tarttunut luuriin ja välitti yhdellä sanalla peittelemättömän tyytymättömyytensä soittajan korvaan.

”Ah, anteeksi komisario.” Soittajan täytyi olla joku uusista konstaapeleista, jotka olivat astuneet virkaan vasta muutamia viikkoja sitten ja joiden ääntä ja kasvoja Proteo Laurenti ei vielä kyennyt yhdistämään toisiinsa. ”Greco tässä, agente Greco. On löytynyt tyhjä huvivene. Vihjeitä on jokunen...”

”Mitä, tyhjä huvivene? Viideltä aamulla kaikki huviveneet ovat tyhjillään! Mitä vihjeitä?” Laurenti korosti ärtyneesti sanoja ”tyhjä” ja ”vihje”. Miksei Greco voinut vain sanoa, mistä oli kyse? Varsinkin tähän aikaan. ”Eikö tuo kuulu Guardia Costieralle tai Polizia Marittimalle? Kertokaa jo!”

”No tuota, ylikonstaapeli Sgubin sanoi, että minun pitäisi soittaa teille. Saimme vinkin rannikkovartiostolta. Trattoria Costieran kohdalla, Santa Crocen alapuolella, alhaalla merellä.”

”Ahaa, merellä! Luulin, että Karstissa”, puuskahti Laurenti ärtyneenä. Hän ei saisi Grecosta irti yhtään selkeää lausetta, mutta jos Sgubin oli antanut tehtäväksi soittaa hänelle, asiassa oli jotakin perää. Hän oli tuntenut Sgubinin jo pitkään; tämä oli hyvä poliisi, joka hoiti työnsä huolellisesti, joskus liiankin. Sgubiniin saattoi luottaa.

Proteo oli jo noussut ylös ja matkalla kylpyhuoneeseen. Hänen mahaansa poltti silkasta ärtymyksestä. Kaksi ärsyttävää asiaa käsiteltäväksi huonosti nukkuneena.

”Olen pahoillani, Laura. Siellä on joku tyhjä vene”, hän
sanoi niin tyyneästi kuin mahdollista. ”Teetkö minulle kahvin?”